
**“ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ದೊಡ್ಡಿಲ್ಲ,
ಆದರೆ ತಿಜಾರುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ”**

ಧ್ಯಾನೋಸಿಂಗ್ ರಾವತ್, ಪ್ರಭಾ, ಸೂರತ್ ಲಾಲ್

ಜಗತೀರ್ ಸಿಂಗ್, ಬಜ್ಜನ್ ಲಾಲ್

ಆದಶ್ರೋ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧಿಕ ಶಾಲೆ, ಗಂಗಾಣಿ, ನೊಗಾಂವ್ ಬ್ಲಾಕ್
ಉತ್ತರಕಾಶಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ್

ಉತ್ತರಕಾಶಿಯಿಂದ ಬಡಕೋಟಗೆ, ಗಂಗಾನದಿ ಕೆಳಿವೆಯಿಂದ ಯಾಮನಾ ನದಿ ಕೆಳಿವೆಗೆ ದೇವದಾರು ಮರಗಳ ಕಾಡುಗಳ ನಡುವೆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ರಮಣೀಯ ಅನುಭವ. ಬಡಕೋಟನಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ, ಯಾಮನಾ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಗಂಗಾಣಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ತಲುಪಬೇಕು. ಶುಷ್ಪವಾದ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಾರಾಪೂರ್ಂಜ್ಞ ಪರವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ದೇವರು ಕರುಣಿಸಿದ ವರದಂತೆ ಮನೋಹರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. 1970ರ ದಶಕದ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೂ ಯಾಮನೋತ್ತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲುದಾರಿಯು ಇದೇ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಗಂಗಾಣಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಮೃದಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳು, ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಮತ್ತು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಿಡಾಂಗಣದ ಸಂಕೀರ್ಣವಿದೆ. ಒಂದರಿಂದ ಇದನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೂ ಇರುವ, 1972ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಪ್ರಾಧಿಕ ಶಾಲೆಯೊಂದು ಅಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಧ ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಇರುವ ಮಾದರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧಿಕ ಶಾಲೆಯಿದೆ. ಮೃದಾನದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಸ್ತಾರ ಬಾ ಗಾಂಧಿ ಬಾಲಿಕಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ (ಕೆಜಿಬಿವಿ)ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ನಿಲಯವಿದೆ. ಗಂಗಾಣಿಯ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತೇಳು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೋರಂದಾವಣೆಗೊಂಡಿದ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಎಪ್ಪತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು ಇದ್ದಾರೆ. 2005ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಕೆಜಿಬಿವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ನಿಲಯದಲ್ಲಿನ ಬವತ್ತು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಇಲ್ಲೇ ಓದುತ್ತಿರುವುದೂ ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಂತೆ ಈ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧಿಕ ಶಾಲೆಗೂ ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರೆತದ್ದು 2016ರಲ್ಲಿ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ತತ್ತ್ವಣಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು ದೊರೆತವು. ಹೀಗಾಗಿ ಧ್ಯಾನೋಸಿಂಗ್ ರಾವತ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾ ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಮಾದರಿ ಶಾಲೆಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಆಗುವುದೆಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರೆತ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಈ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬಿರು ಶಿಕ್ಷಕರೂ 2001ರಿಂದಲೇ ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿರುವ ಸೂರತ್ ಲಾಲ್ ರನ್ನು

ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಸೂರತ್ ಲಾಲ್‌ರು 1976ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸೇರಿದ ಹಿರಿಯರು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 2006ರಿಂದಲೂ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿರುವ ಜಗ್‌ಬೀರ್ ಸಿಂಗ್‌ರೂ ಇದ್ದರು. ಜಗ್‌ಬೀರ್ ಸಿಂಗ್‌ರು ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು-ಐವತ್ತೈದು ವಯಸ್ಸಿನ, ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಹಿರಿಯರು.

ಒಂದು ‘ಆದರ್ಥ ವಿದ್ಯಾಲಯ’ವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತ ಮೇಲೆ ಗಂಗಾಣಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ತಂಡವು ಅದಕ್ಕೆ ಬಧ್ಯವಾಗಿ, ಉತ್ಪಾಹದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದದನ್ನೇಲ್ಲ ಸಾಧಿಸುವ ಭಲದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಷ್ಟು. ಒಂದು ಶಾಲೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಂಬಿಲಹ್ವವಾದ ಒಂದು ಮಾನದಂಡವೇ ಅಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಗಂಗಾಣಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಯಾರಿಗೇ ಆದರೂ ಮೊದಲು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವುದು ಈ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸ್ನೇಹ-ವಿಶ್ವಾಸ. ನಾವು ಬಿಸಿಲು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಸದಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಅವರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ಸ್ನೇಹವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ದೊರ್ಚಲ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ದಿನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ತಾವು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿರುವ ಮನೋಬೀರ್ ಸಿಂಗ್ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಳಗದ ಸಹಜ ಹಾಗೂ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವೇ ಆಗಿಹೋಗಿರುವುದು ಸಹ ತಂಡದಲ್ಲಿನ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಸಹ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಮನೋಬೀರ್ ಸಿಂಗ್ ಘಟನೆ ಎದ್ದು ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ‘ರ್ನಾವಾಲ್ಪಿ ಕಿ ಅಶಾನ್’ ಎಂಬ (ಸರಳ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ, ‘ರನ್ನಾಲ್ಪಿಯ ಗಾದೆಗಳು’) ರನ್ನಾಲ್ಪಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ (ಈ ಭಾಷೆಯು ಉತ್ತರಕಾಶಿಯ ಯಾಮುನಾ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿನ ರನ್ನಾಲ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಒಂದು ಗಢಾವಾಲಿ ಉಪಭಾಷೆ) ಧ್ಯಾನೋಸಿಂಗ್ ರಾವತ್ರೋರವರು ಬರೆದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ದಪ್ಪ ಬ್ಯೂಂಡ್ ಪ್ರಸ್ತಕವನ್ನು ತಂಡು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿದರು.

ನಾವು ಧ್ಯಾನೋಸಿಂಗ್‌ರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸಲಾಯಿಸಿ ಆ ಪ್ರಸ್ತಕದ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ರನ್ನಾಲ್ಪಿಯ ಸಿರಿವಂತ ಜಾನಪದ ಗಾದೆಗಳು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ಧ್ಯಾನೋಸಿಂಗ್ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದಾವಿಲೀಸಿ ಇಡಬೇಕೆಂಬ ಪರಿಶ್ರಮದಾಯಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಉರಿನ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಅಜ್ಞ

ಅಜ್ಞಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲ ಗಾದೆಗಳೂ ದಾಖಲಿತವಾದವು. ಯೋಜನೆಯ ವೈಶಾಲ್ಯ, ಮಕ್ಕಳ ತೊಡಗುವಿಕೆ, ಧೈಯ ನಿಷ್ಪೇ ಇವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್‌ರ ಸಾಧನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಮೂಲ್ಯವೇ.

ಈ ಕರೆಗೊಂದು ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ರೂಪದ ಫೆಟನೆ ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಜರುಗಿತು; ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ರೋಗಿ ಆಶಿಷ್‌ರನ್ನೂ ದೂರದ ಗ್ರಾಮವಾದ ಮೋಲ್ಡ್‌ಗೆ ಕರೆದೋಯ್ದು ಅಲ್ಲಿನ 92 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಶೀತಾರಾಮ್ ಬಹುಗುಣ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಆ ಹಿರಿಯರನ್ನು ತ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಿದ ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುಕದಲ್ಲಿನ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿನ ದೊಡ್ಡಪಾಲು ಈ ಹಿರಿಯರು ನೀಡಿದ ನಿಧಿ ಎಂದರು. ಬಡಕೋಣನಿಂದ ಕೇವಲ 10 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮೋಲ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮೈಯ ಮೂಳೆಗಳಲ್ಲಾ ಮುರಿದಂತೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಪರುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಈ ಮಣಿನ ರಸ್ತೆಯ ತುಂಬಾ ಕಲ್ಲುಗಳು. 2006ರಿಂದ 2016ರವರೆಗಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ರಾವರ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹೋದ್ರೋಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಚಿರಪರಿಚಿತರು. ನಾಲ್ಕು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವರೋ ಚಿಕ್ಕವರೋ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆ ಹೇಳುವುದೋ ಕಾಲುಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದೋ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮೋಲ್ಡ್‌ದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗಾಗಿ. 2010ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿ ಸ್ಪೃಧಿಸಿದಾಗಲೇ ಮೋಲ್ಡ್‌ದ ಶಾಲೆಯು ನೋಗಾಂವ್ ಬಳ್ಳಾಕಾನ ಇಪ್ಪತ್ತು ಶಾಲೆಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಸ್ಪ್ರಧೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೆನ್ನನ್ನು ಗಳಿಸಿತು. ಆಮೇಲೆ ಜೆಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ರಧಿಸಿದಾಗ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಲು ತಂಡಗಳ ನಡುವೆ ಶೈಷ್ಟ ತಂಡ ಎಂದು ಆಯ್ದುಗೊಂಡು ಜೈಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜೈಪುರಕ್ಕೆ ಕರೆದೂಯ್ದುಲು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಧನೆಯು ಎಪ್ಪು ಅಗಾಧವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲಾಗದ ಪ್ರೋಷಕರನ್ನು ಒಷ್ಟಿಸಲು ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ಹೇಳಾಗಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೂ ನಗರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಎಂಥ ವೈಶಾಸಿ! ನಗರದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಸ್ಪರ್ಶ ಪ್ರೋಷಕರೇ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳ ಹೋಂ ವರ್ಕ್ ಮುಗಿಸಲು ನೆರವು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ ತಾವೇ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ತಾವೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನೇ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ! ಮೋಲ್ಡ್‌ದ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತ್ರ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗುತ್ತಿರುವ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಬಹುಮಾನ ವಿಜೇತ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಯಾರೆ ಮಾಡಿದರು. ಉತ್ತರಾಖಿಂಡಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ನಿರ್ದೇಶ ಮೇಲೆ ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೆನ್ ಶಿಕ್ಷಕರಾದರೋ ಸ್ಕೂಲ್‌ ಹಿಂದಿ ಎಂ.ಎ. ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದವರು. ಅವರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ತೀರಾ ಮೂಲಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರಿಕರಗಳು.

ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ತೆಕ್ಕಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಂತಿರುವ, ದೃಢವಾದ ಶರೀರದ ನಲವತ್ತರ ಪ್ರಾಯದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇವರು ಚಾರಣಿದ ಕಡು ವ್ಯಾಮೋಹಿ. ಖಿಡಕೊಂಡಿದ್ದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ಅಕಾಡೆಮಿ(NDA)ಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವೇಚ್ಛದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತರಕಾಶಿಯ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಚಾರಣ ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬಲು ಇಷ್ಟವಾದುದು. ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ಘೋಂಡೆಷನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೇಳೆಸಿಕೊಂಡದ್ದು 2006ರಲ್ಲಿ. ಆಗ ಅವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಹೆಚ್ಚು ದೃಢವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಧ್ಯೇಯಗಳ ಬಗೆನ ತಿಳಿವೆಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರ್ವತಕುಮದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪಾಠಗಳಗೂ ತರಗತಿಯ, ಅನುಭವಕ್ಕೂ ತರುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಹಾಯಕರು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಬೇಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಳಿಗಾಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಅವರು ಪದೇ ಪದೇ ಸ್ವರ್ಪಸುತ್ತಾರೆ. ಸಹಾಯಕರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಟಿಎಲ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಏಟಿಎಫ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್‌ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಆಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೋಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಯ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ಕಾರಣಕರ್ತವರಾದ ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ಸದ್ಯ ಗಂಗಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ಕ ಈ ಶಾಲೆಗೂ ಸ್ವೀಕ್ಷಿಪ್ಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿವೇಕಾಗಳಾದ ಧ್ಯಾನಾಸಿಂಗ್ ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಅವರ ಬೇಸಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಭಾ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದಾಳತ್ತೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರರಾಗಿರುವ ಪ್ರಭಾ ಇಲ್ಲಿ ವಿಜಾನವನ್ನೂ ಗಣಿತವನ್ನೂ ಕೆಲಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ ವಿಜಾನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಕೆಯೇ ತಯಾರು ಮಾಡಲೆ ಎಂದು ಸಹಾಯಕರಿಗಳು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಭಾ ಅದನ್ನು ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಬಾಚಿಕೊಂಡರು. ನಾವು ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ಎರಡು ತಂಡಗಳು “ನಮ್ಮ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಜಿಟ್ಟಿ ಸಸ್ಯಗಳು” ಮತ್ತು “ಸ್ಥಳೀಯ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೋಷಿಕೆಗೆ” ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಚೆಕ್ಕಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಪ್ರಾಚೆಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲೆ ಕೆಲ್ಲು ಹಾಯಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಣವಾದ ಪರಿಶ್ರಮವೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಸುರವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಸ್ವರ್ವಾಗ್ರಹಿ ಗೋಚರವಾದವು. ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಮ್ಮದೇ ಸ್ವಂತ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ, ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಆಶುಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಅಲ್ಲಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗುವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಮರ್ಪಣಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರು ಆತ್ಮವಿಶಾಸದಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ “ಪತಾ ಕರೇಂಗ್” (ಉತ್ತರ ಹುಡುಕುತ್ತೇವೆ) ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳ ಆತ್ಮವಿಶಾಸ ಅಂತಹುದು.

ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆದಿರುವುದು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ. ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆಶಿಸುವ ಪ್ರಭಾ, ಇದೀಗ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಟ್ಟದ ದಕ್ಷತೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆ.ಜಿ.ಬಿ.ವಿಯಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುವುದೇ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುಂದೆ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಹೆಣ್ಣಮಕ್ಕಳು ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದವರು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ, ವೃದ್ಧಿಕ್ಕಾಗಿ ಗಮನ ನೀಡಲು ಬಧ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೊದಲು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಶಾಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅವರೂ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯವಾದಾಗ್ಯಾಯ ಸೂರ್ಯಾಲಾಲ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪೋಷಕರೊಂದಿಗಿನ ತಿಂಗಳ ಸಭೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಪೋಷಕರು ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಮಾತು ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಂತೆ ಇಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಶಾಲ ಧೈಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಕಲಿಯಬಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪೂರಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಗಂಗಾಣಿಯ ಆದ್ಯಾರ್ಥ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧಿಕಿ ಶಾಲೆಯ ಹಜಾರದ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲಾದ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ಅಂದವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
